

ԱՅԳԱՅԻՆ

Իսթանպուլում էն աղը օթուղ պին չայ ֆամիլիա պուլունմադտա օլտու...

Հառապալ իւշ տէօրթ սյ, կիճէլէր օնտէօրթէր վէ օնպէշէր սասթ օլտու...

Սէպէպ աեֆ խիլմէտիքճէ իլլէթ տէֆ օլտու թապիլթէրն գանունուն...

Հէլէ համա օլտուն, չարէնպիհ կի...

ՊԱՆԴԻՍՈՒԹԻԻՆ
ՁԱՅԼՏ ՏԱՐՈՒՏԱՅ
Ի
ԼՈՐՏ ՊԱՅՐԵՆԷ
Թարգմանակ ի Գաղլախանէ

Սպանիա, այսպիսի են քո որդիք. ո՞չ քանի՜ օտարտի է քո ճակատագիրն Մար...

(32) Պատասխանի Բաղաձորի սա Գա...

վանտա, վէ կէրէք մահալի յայիրէ- տէ պուլունմադ տա, նէ լիսանտէն օլ...

Շու ճէմիլյէթի իլմիյէ, հալլիլէ հէրքէսին մէմունիլյէթին մուճիպ...

ԳԻԻԹԻԹԻՊԻՆԷ

Պիր առամ վէ պիր միլլէթ իլլէրու կիտիպ քէսպի մալիմաթ վէ քէմա...

Պիզ հէր վագրթ միլլէթ իլլիլին, հատտէն զիստէ կէրտէ պուլունմա...

Հէր առամ, տայիմա քէնտի հադ- գընտա իյի սէյլէնիլլէթին արդու իյ...

Գուք որ փոխարք ճանաչել զՍպանիա և զՍպանիայի կարգացէք զպատմու...

Ձգա՛յք ի ձեզ տենչ մի՛ արտօր մի տա- լոյ նոցա՛ որք անկանին ի դաշտին արեանց...

Սոյն սոյն Բալթիո (տօն Դօյէ տը) կար- գեալ վարիչ Մարալիս քաղաքին հաճու...

չօղլարն էսէֆ վէ մահպունիլյէթին մուճիպ օլտուղու կիպի, պաշգալարն...

Դուրու պիր լագըրադ սէյլէմէք գօլայ տըր, լաքին մաքիլթէթ իսպաթ...

Միլլէթ էմէսիլ Ամէրիկ տա 38 միլ- լիքէնէն մուրաթ Դաքիթի պատմա...

Դիք ճարակ լինին անդեղ՝ որ թերեւս ար- համարէ՞ն դնոսին, թող ուկրաինայի տարա...

ՁԹ.

Աւաղ, աշուոր գործն դեռ ևս չէ կատարեալ. Պիլիպինք ժայթքեն նորու...

(35) Բիլլար (Ձրանոտ), Սպանիայի, որ նուաճեաց զառաջինն զԵրուսաղիմ...

(34) Գաղաթիւ, վաղեմի հասարակացե- տութիւն հարաւային Սմերիկայ, որ այժմ...

սապանէղարէն, հէր պիր միլլէթ իսպա- լիլին 4500 քիւթիւպլանէ, վէ հէր քիւթիւպլանէսէ իսթ իսթէ պիր...

Է՛յ զայրէթի միլլիլէ իլլէ մէլուֆ պուլունմադըրգ արդու վէ իթիգա- տընտա կեզմէրտէ օլան զաթլար, հայ-

Չէտան այնքանիս՝ զոր կրեցին Քիթօյի գա- ւախուք, միջոցեւ կոտորածն զԵւր զայ-

Դ.

Ոչ արեւն հեղեալ ի թաղաքեա, ոչ ա- մենայն արանէլը Պարօսայի պատերազ-

Իւ դու, րարեկամի իմ, (38) քանիլ

(38) Այս բարեկամ քերթողին էր ճօն Ուրիկիլիտ, սոսոյ անձնագրէ գնդի, որ մեռեալ էր ի տենդէ ի Քօնիպը (քաղաք ի...

մը տրը . արթըգ պունտան պաշգա
լաղըմ կէլէն սիւալ ճէվապը , էրպապը
տիդգաթըն ինտաֆ վէ միւլթալաաւընա
հալալէ իտէրիդ :

ՆԱՄԱԿ ՇԱՄԱՌՈՒՑ

Մեր աղջկանց դպրոցը բաղկացած
է երկու դասարաներից , նախադաս-
արանականի առաջին և երկրորդ բա-
ժանքմունքներից և առաջինից : Այս-
կերտուհեաց թիւը ընդ ամենը հաս-
նում է 45 ի , սրանցից 27 ուսանողներն
նախապատրաստական դասարանը , իսկ
մնացեալ 18 ը առաջին դասարանում :
Այդ բոլոր աշակերտներից տաս հոգի
ձերթիպակ են , իսկ մնացածները թո-
շակատու իրանց կարողութեանը չափ
Ուսուցչաց թիւը երեք է , որոնցից
երկուսը ուսուցչա՛նում են առաջին դա-
սարան , իսկ մէկը նախապատրաստա-
կանի մէջ :

Ուսումնարանը առաջուց ' ունեցել է
խնամակալութիւն աշակերտաց և միւսնոյն
ժամանակ վարժուհի ձեռագործու-
թեան , իսկ այժմ զուրկ է վարժու-
հուց և շատ նեղութիւններ է կրում
այդ մասին , պատճառ , որ օրերոգաց
ուսումնարանի նիւթական ապահովու-
թիւնը սահմանափակ է , ուրեմն չէ
կարող լրումն աւելնալ նրա պահանջմանց
և կարեաց :

Հոգաբարձութիւնը ամենայն կեր-
պով աշխատում է գտնելու մի օրինա-
ւոր վարժուհի , բայց չէ կարողա-
նում :

Մերգպրոցի ընկերութիւնը ունի
տարեկան անդամներ թւով 29 , որք
իւրաքանչիւր տարի վճարում են տաս
րուբլ . ունի չորս անփոփոխ անդամ-
ներ , որք միանուագ վճարած են 100
րուբլ , ունի և երկու անփոփոխ ան-
դամ , որք հարիւր րուբլի պարտաւոր-
ված են վճարել երեք տարուաց ըն-
թացքում : Բայց սորանից ուսումնա-
րանի ունի 25 անդամ խնամակալուհիք ,
որոնցից իւրաքանչիւրը վճարում է
տարեկան 5 րուբլ և ունի նոյնպէս ե-
կամուտ աշակերտուհեաց մասնաւոր
ամսական թոշակադրամներից :

Սուրա են , ահա , մեր գպրոցի սե-
փական արդեանց արդիւրները , բայց
պատահական բարեբարները նուրաւու-

ութիւններից :

Վերջիշեալ աղբիւրներից ունի գրպ-
րոցը տարեկան մօտ 500 րուբլ . բայց ի
գրամագլթի տոկոսներից , որ հազիւ
թէ կարողանում է ծածկել տարեկան
ծախսը :

Առաջիկայ դեկտեմբերի վերջերին
գպրոցը կունենայ առձեռն պատրաս-
րաստի գրամագլթի 1500 րուբլ :

(Մշակ)

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿՆ

Նոյեմբերի 18ին թէֆլիսի նահան-
գական դատարանում քննվեցաւ անա-
նուրցի Լազարեւի գործը , որ մեղադ-
րւում էր դիտմամբ այրած լինելու
իր խանութը թամադօվի քարվանսա-
րայում : Գլխաւոր մեղադրանքները
սուք են՝ 1) իրակը սկսվեցաւ Լազա-
րեւի խանութից , որ կից էր Նիկողո-
սովի խանութին , 2) նրա խանութի
մէջ ապրանքը որ ընդ ամենը մօտ 5
հազար րուբլ արժէր , ապահոված էր
երկու ապահովութեան ընկերութիւն-
ներում 15 հազար րուբլիով , 3) Լազա-
րեւի հաւատարմութիւն էր , որ առել էր
իր ապրանքը թիւթիկի սյլ և այլ վա-
ճառականներից , բայց նրա անուան-
ված վաճառականներից շատերը ցոյց
ուսկիցին , որ երբէք նրա վրայ ծա-
խած չէին ապրանք , իսկ մի քանիսն
թէ և վկայեցին որ առել էր , բայց ոչ
թէ այն գումարով , այլ անհամեմատ
պակաս քան ցոյց է տալիս ինքն Լա-
զարեւի , 4) խանութը որի բոլոր ապ-
րանքը բաղկացած էին մահուդից , չէր
կարող միանգամից կրօկ ընկնել մի վա-
ճած ճրագից , որովհետեւ մահուդը
շուտ այրող նիւթ չէ , 3) խանութը վա-
կելու ժամանակ Լազարեւի միշտ միա-
սին էր գուրս գալիս իր երկու գոր-
ծակատարներով , իսկ հրդեհի օրը ա-
ւելի վաղ արձակեց յիշեալ երկու գոր-
ծակատարներին , և ինքն միաց իա-
նութի մէջ , պատճառելով որ պէտք է
աշխատէ , այն ինչ գործակատարները
վկայում են , որ նա ոչինչ չտապով գործ
և կամ առանձին պատուերներ չու-
նէր այն օրը , 6) Լազարեւի երեք օր
հրդեհից յետոյ խնդրել է իր գործա-
կատարներին , որ եթէ նրանց հարցը
նեն , նոքա վկայութիւն տան թէ հրդե-

հեհի օրը նոքա երեքով միասին գուրս
եկան խանութից . 7) նա խնդրել է
նոյն անձերից վկայել որ իր խանութի
մէջ կար ապրանք 10 հազար արծողու-
թեամբ , 8) երկու թէ երեք շաբաթ
հրդեհից առաջ մեղադրվածը սկսեց
ծախել իր ապրանքը շատ չնչին գնե-
րով :

Այս բոլոր հանգամանքները ապա-
ցուցանում են որ Անանուրի ընտելի
Յովհաննէս Բալուբեան Լազարեւի (37
տարեկան) հոկտեմբերի 11ին դիտմամբ
կրակ գցեց իր խանութը , որ յետ ըս-
աանայ ապահովութեան պրէմիան :
Ուստի Լազարեւի մեղադրվելով այդ-
յանցանքի մէջ , պիտի ենթարկվի քը-
րէական օրէնքների 2 1612 և 1606
յօդվածներին :

Մեղադրվածին պաշտպանում էր
դատարանի որոշմամբ երդուեալ հա-
ւատարմարտար իշխան Ն. Ամատունի :
Վկաների թիւը հասնում էր 80ի :
Գործի քննութիւնը շարունակվեց
և նոյեմբերի 19ին և այդ երկրորդ օ-
րը յայտնվեցաւ դատարանի վճիռը ,
որով Լազարեւի գրկուեցաւ իր բոլոր
իրաւունքներից և դատապարտվեցաւ
9 տարվայ բռնի աշխատութեան Սի-
բիրիայում :

Գործի քննութեան ժամանակ նա-
խագահում էր Վ. Գարեօվսկի : Անդամ-
ներ էին Գ. Կուզմինսկի և Վ. Պալերին
քորտողարի տեղը պ. Նիկոլաւի էր :
Մեղադրում էր պրօկուրոր պ. Չէմիսով :
Լսում ենք որ Լազարեւի կամենում
է բողոքել բարձր կայսրան , այն է
Սուդէրնայա Պալատա :

(Մշակ)

ՍՍՐՐՍՅԻԻ

Պու կիւն ձրէնքէրէ եւլ պաշը օւ-
տուղու միւնտիպէթ իլլէ Գալաթա պօր-
սասը գաբալը տըր :

ՏԱԽԻԼԵՑԻ

Սատրաղամ հազրէթլէրի տիւնքի
կիւն մապէյնը հիւմաեուհա ազիմէթ-
լէ , հուշուրը Շահանէեէ չըգմըշլար
տըր :

— Բարխաւէն Տէրխատէթէ միւ-
թէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ
պուլունտուղունու ազտէմէ պիւտի-
տիկիմիդ Մալիէն նէզարէթի միւսթէ-
շարը սատտէթլու Չիւհտի էֆէնտի
հազրէթլէրինին պիւր վազըթ տահա
Բարխաւէն գալմալարը պաթէլէկրաֆ-
նամէ էմր օլունմուշ տուր :

— Միտիլիտէն 5 կիւն էվլէթ ա-
րիւի վարիտ օլան մէթմուգլարըն
մաէլէրինէ նէզարէն , օրալորտա չիւմ
տիւնէ գտտար էմ ալլէ կէօրիւմէմըշ
տէրէճէտէ լուտի իւղիկալը էսիպ ,
պազը խանէլէրի եւզմըշ տըր :

— Էյիպտէ սաթին ֆէսիւսէն խա-
տէմէսինտին պիւրի հարէմինին պազը
էֆալը ֆահիլիէտէ պուլունմուշտան
տօլաւը , գուլաղընն պիւրիսի իլէ ա-
զալարընտան պիւրիսինին պիւր բարչա-
սընը քէսիլլ վէ պու գտպահաթընը
իդբար իթմիշ օլունտուղունտան , քէնտի-
սի Պասլը Զապիթիէեէ ճէլպ օլունմուշ
տուր :

— Սալը կիւնիւ գապիլիլէ միւշիբի
տէվլէթլու Հիւսնի բաշա հազրէթլէ-
րի , Բուսիս սէֆիբի ժէնէրալ ինեա-
թիէֆ հազրէթլէրինէ պիւր վիդիթա
վէրմիշ տիւր : Բաշայի միւշարիլէյհ
հազրէթլէրի իսթանպուլա ալտէթլէ-
րինտէ , իրան սէֆիբի տէվլէթլու Մօհ-

սին խաւէ հաղրէթլէրինէ տալի վիդի-
թա վէրմիշ տիւր :

— Պասլը Սէրասքէրինին , Սօսիէթէ
ժէնէրալպանգասընտան սէնէվի եիւդ-
տէ 14 1/2 ֆայիդ իլէ վէ գարշըլըշը-
նա գօնաօլիտէթ ահվիլաթը ըէհին վէ-
րիւմէք իւզրէ , 200 պլին լիւրալըգ իս-
թիգրաղ ազտ իտէճէյի իշխալմիշ
տիւր :

— Եունան հուտուտունտա պուլու-
նան էշգընէալարըն սէրիլէրտէլէրինտէն
խսրանօ վանկէլ , վէ տէօրթ նէֆէր
ըէֆիդի , պու քէրէ , Լիւմիսեա 3 սաաթ
մէսաֆէտէ վազը Լիւսինա մանաթը-
րընտա քէնտիլէրինի թէսլիւմ իթմիշ-
լէր տիւր :

— Մուրատեան Պօղոս էֆէնտի-
նին , Պար տիւ Պօսֆօր ալիյհինտէ տա-
վա աշտըրընը եաղմըշտըրը , Կէշէն
չարէնպիհ կիւնիւ , թարաֆէյն , մէհ-
քէմէյի ճէղաիէեէ կէլէրէք , Պօղոս է-
ֆէնտինին արզուհալը գրաւաթ օլուն-
մուշ վէ լաղըմ կէլէն էվրազը հազըր-
լաւազ իւզրէ , Պարտիւ Պօսֆօր զազէ-
թասընն սահիպի իսթիւեաղը , 15 կիւն
մէօհլէթ իսթէտիկինտէն , մահքէմէ
միւղաքէրէտէն սօնրա , մէօհլէթի մէդ-
քիւրէյի իթմաէ գարար վէրմիշ տիւր :

— Խասսա օրտույի հիւմաեուհու
միւշիբի տէվլէթլու նէճապէթլու Եու-
սուֆ իզգէտտին էֆէնտի հազրէթլէ-
րի , մաէթլէրինտէ սէրասքէր գալմա-
գամը տէվլէթլու Ալի Սայիպ բաշա
հազրէթլէրի պուլունտուղու հալտէ ,
տիւնքի կիւն Պէյօղլունտա մէթմէպի
թըպպիէյի շահանէյի պիթթէշլիք ,
թալէպէնին տէրպէրինի մուպիէնէ
պուեուրտուգտան սօնրա Պասլը Սէ-
րասքէրիէէ ալտէթ պուեուրմուշլար
տուր :

Ըէթխանէսի մէմուրլարըլլա սըր Հէն-
րի Լիւրթ հազրէթլէրի , կէշէն սալը
կիւնիւ Պէյօղլունտաքի սէֆարէթխա-
նէեէ նագլ իթմիշլէր տիւր :

— Մըսըրտան ալընան սօն խապէր-
լէրէ նէզարէն , Գահիլէտէն Սայիտէ
գատար ինչա օլունմուշ օլան տէմիւր
եօլու պու քէրէ քիւշատ օլունմուշ
տուր :

— Մէտէնիէթ նամ Օումանլը դա-
ղէթասընն իսմի Շէմա նամընա թէպ-
տիլ օլունմուշ տուր :

— Ղալաթատա պէրպէլլէք իթմէքտէ
օլան պիւր Բուսիս աղլընա խիֆէթ
կէլտիլի ճիհէթլէ , վափաաա օղութ-
մագ իւզրէ կէշէն կիւն , մէրգուսու
չէրիքի քիւլիսէեէ կէթիւրմիւշ , վէ
կիւն իքիսի պիւրտէն քիւլիսէտէ գալ-
մըշ օլունտուղունտան , մէճունըն մէր-
գուսու կիւն չէրիքինի քիւլիսէտէ ուս-
թուրա իլէ եալալաւըղը կիպի , մու-
տիսարէն եանլարընա կէլէն տիկէր
պիւր ատէմի տահա եարալամըշ վէ քի-
լիսէտէ գանտիլ եազմագտա պուլու-
նան խըտմէթ ճիլի տալի եարալաւըպ ,
նիհաեէթ քէնտի քէնտիսինի եարալա-
մըշ վէ պուեուր իւզէրինէ քէյիէթթ ,
զապըթատան խապէր ալընտըրընտան ,
եէթ իշլիլպ մէճունն իլէ մէրգուսու մէճ-
ուսլար օլունտան ալընարագ խաթա-
խանէեէ կէօնտէրիմիշ տիւր :

— Սօն տէֆա օլարագ չէքիլէն Բու-
մէլի շըմէնալթէրի թահվիլաթընը
գուրասընտա 600 պլին ֆըրանգ դա-
ղանան պիւրինճի նիւմէրօեու Պրանտու-
նըն ճէնուպ թարաֆընտա պիւր մահ-
քէմէնին հաթիլի օլան միւսիւ թըլօնէ
նամ զալթ գաղանմըշ տըր :

— Խըտիվի Մըսըր հազրէթլէրի ճա-
նիպինտէն Լնգարէ վիլաեէթի միւհ-

ցուեն իմ անօգուտ խոյս տայ սրտէս յան-
կաւն իմ և խառնի յիւմ երդոս , եթէ ան-
կեալ լինէիր դու ի սուր՝ քաջաց խմբին հետ ,
հորատութիւնն կարէր զսպել զարտաւուս ,
նոյն իսկ բարեկամութեան : Բայց մեռա-
նել այսպէս տնփառուհակ և անօգուտ ,
մուսայեալ յամենեցուն , բայց յիւմ սրտէն
մեռաւոր , և խառնիլ դաճիւն քոյին խա-
ղաղակտ յաճիւն մարտկացն որ անկան
ի զաւտ մարտին : մինչ փառքն պտակէ այն-
քան ճակատաներ նուաղ աղնուտկան : Չի՛նչ
ըրբի դու առ իջանել այսպէս անչուսիլ ի
դիւրեւման :

Ղ.Բ.

Մի վաղեմագոյնից իմ բարեկամաց և մե-
ծայալը , սիրելի սրտի մի՛ ուր սէր քոյին
ապրեր իր ամէն այլոց վերայ , թէպէտ կո-
րուեալ առ յաւելտ իմամայացեալ և տըր-
բաղին կենաց համար , թո՛ղ ինձ տեսանել
դքեզ դեռ ևս յերազս իմ : Առաւօտն պիտի
ն բողէ դարտասուս իմ՝ դարձուցանելով ինձ
զիզացուն մի ցուսցս և իմ երեւակայութիւնն
պիտի կենայ հօլաթի և բո հանդարտ դե-
րեյմանիդ վերայ , մինչև զի մարմինն իմ
զիւրպիւրըն խառնի ի վալին՝ ուստի ելաւ ,
և հանգիստ մահուան միացնէ զալըացեալ
բարեկամն ընդ ողբացողին :

Ղ.Գ.

Ահա տալի շարքոտայ պանդխտութեան
առաջին մասը : Նոքա որ փախաքին լսել

դեռ ևս խօսել զնմանէ՝ ընդ հօւպ նորա
վերայ նոր տեղեկութիւններ պիտ'ունե-
նան , եթէ սակայն նա որ գրէ զայս տաղ-
քըն՝ կարէ դեռ ևս միտել ուրիշներ Բայց
արդեօք բա՛ւ է այսքանն : Քննադատը ա-
նողք , այս է դուք ձեր կարծիքն : Բայց
համբերութիւն , և պիտ'իմանայ ինչ որ
շարդտ տեսաւ յայլ գաւառս՝ ուր ճակա-
տաղիր իւր վարեաց զնա , գաւառք՝ որք
պահէն յինքն անս զյշատակարանս հինօր-
եայ ժամանակաց , յայնժամ մինչ բարբա-
րոս ձեռներ չէին եկած տոկաւին հարս-
տահարել զքունաստանս և անդ զդեղար-
ուեստան չիջուցանել :

ՎԵՐՋ ՍՈՍՋՆՈՑ ԳՐՈՒԱԳԻՆ

(Շարունակելի)

Թարգմանաց

Տիրուհի Ղուկասեան

Աշակերտուհի

Ազատական վարժարանի

